

ЕВРОПЕЙСКАТА КОНСТИТУЦИЯ И РАЗШИРЯВАНЕТО – ОСНОВНИ ТЕМИ НА СРЕЩАТА НА ВЪРХА НА ЕС ПРЕЗ ЮНИ И НА НЕФОРМАЛНАТА СРЕЩА НА ВЪНШНИТЕ МИНИСТРИ НА 27 И 28 МАЙ

Публикуван на: 24-05-2006

Източник: [Портал ЕВРОПА](#)

Обобщение на Портал ЕВРОПА

В навечерието на Европейския съвет, който ще се проведе на 15 и 16 юни, Австрийското председателство на ЕС организира неформална среща на външните министри на страните-членки, посветена на бъдещето на Европа. Тази среща ще се проведе на 27 и 28 май във Виена, в Клостернойбург и в нея ще участват – освен първите дипломати на 25-е – и външните министри на България и Румъния, както и председателят на ЕК Барозо и Хавиер Солана.

Сред задачите на срещата на първите дипломати в края на май е подготовката на Съвета през юни. Портал ЕВРОПА припомня, че на него ще се обсъжда за членството на България и Румъния в ЕС. Основните акценти на неформалната среща обаче ще са – бъдещето на ЕС и на конституцията, и разширяването. През юни на Европейския съвет ще бъде направена равностойна от едногодишния период на "разсъждение" за европейската конституция – обявен след негативните референдуми в Холандия и Франция.

Вземането на решения и подобряване на функционирането на ЕС

Австрийското председателство на ЕС предлага Европейският съвет – което е институцията на Съюза, която взема решенията – да провежда повече открити заседания, това пише още в документа. Репортер на EUobserver, видял проекто-документа, обобщава, че Виена планира повече отвореност на всички нива за срещите на министрите от ЕС. Според изданието, това се отнасяло до всички обсъждания във всичките им фази, гласуванията и мотивите за тях. Текстът на проекта на заключения обаче предвиждал Съветът, както и посланиците на страните-членки, да имат "последната дума" да решават определени чувствителни въпроси да бъдат решавани при закрити врати. EUobserver цитира европейски дипломат, според когото "ние не искаме реалните преговори и договори да се изнасят извън затворената зала".

Изданието обобщава, че текстът, предлаган от Виена, не съответства на призива на европейския омбудсман Кикофорос Диамандурос, който през октомври поиска Съветът да отвори врати "за всяко свое действие, свързано със законодателните му функции".

В проекто-заключенията обаче се съдържа абзац, с който се приветства планът на ЕК, редица

ЕВРОПЕЙСКАТА КОНСТИТУЦИЯ И РАЗШИРЯВАНЕТО – ОСНОВНИ ТЕМИ НА СРЕЩАТА НА ВЪРХА НА ЕС ПРЕЗ ЮНИ И НА НЕФОРМАЛНАТА СРЕЩА НА ВЪНШНИТЕ МИНИСТРИ НА 27 И 28 МАЙ

решения, касаещи правосъдието и въпросите на престъпността, да бъдат решавани на европейско ниво и в тези области да се премахне възможността за вето на национално ниво. Предложението на Виена – според текста, видян от авторитетното електронно издание – предвиждал призив към предстоящото Финландско председателство на ЕС, “да проучи в тясно сътрудничество с Комисията, възможностите за подобряване на процеса на вземане на решения в областите свобода, сигурност и правосъдие на базата на действащите договори”.

Берлин обаче се противопоставя на тази идея, твърдят дипломатически източници, които припомнят, че в проекта за европейска конституция също се предвиждаше премахване на националното вето в правосъдието и полицейските въпроси. Берлин се опасява, че приемането на отделни, единични постановки от европейската конституция, ще направи цялостното ѝ одобрение по-сложно, допълва EUobserver.

Междувременно EUobserver разкрива, че проектът за заключителен документ от срещата на върха на ЕС през юни все още не съдържа нито ред по темите за разширяването на ЕС и за евроконституцията.

На срещата на 27-28 май, Париж ще бъде представен от министърката по европейските въпроси Катрин Колона, тъй като външният министър Дуст Блази ще придружава президента Ширак в Бразилия и Чили. Това се казва в комюнике на френското Външно министерство.

Позицията на Франция, се припомня в съобщението, е представена през последните седмици с “известен брой предложения” до страните-членки, свързани си “административни подобрения”, както и с възгледите на Париж за бъдещите разширявания на ЕС.

Франция предлага подобрение на механизмите за вземане на решения, с които да се увеличи успеваемостта в борбата срещу организираната престъпност, както и външните отношения на ЕС. Говорителят на външното министерство в Париж подчертава, че тези предложения са “извън въпроса за Конституционния договор” и се базират на сега действащите договорености.

Разширяването на ЕС

Говорителят на Ке Д-Орсе казва по повод разширяването на ЕС следното: “Знаете, че Франция настоятелно пледира, когато се говори за бъдещето на ЕС, да не се забравя да се говори за разширяването му. Да се говори за едното, без да се говори за другото, няма много смисъл. В това отношение ние също предложихме някои идеи, които са много прости и които се състоят в това, да се каже че разширяването трябва да бъде прието от общественото мнение (в страните от ЕС) и по-специално във Франция, понеже вие знаете, че всяко ново разширяване след Хърватия трябва да бъде подлагано на референдум в нашата страна. Трябва да е налице приемане от страна на общественото мнение... За да бъде разширяването успешно, то трябва да е политически овладяно.”

Междувременно стана ясно, че Брюксел започва подготовка за отделното присъединяване на Черна Гора към ЕС, след референдума в Подгорица, на който мнозинството поиска отделяне от Сърбия.

Премиерът Мило Джуканович каза: “Убеден съм, че Черна гора ще бъде следващата страна от региона, която ще се присъедини към ЕС – след Румъния, България и Хърватия.”

Според френското външно министерство, разширяването на ЕС трябва да е съобразено с “абсорбционния капацитет на ЕС”, което – според Париж – било критерий от 1993 г. насам, след

ЕВРОПЕЙСКАТА КОНСТИТУЦИЯ И РАЗШИРЯВАНЕТО – ОСНОВНИ ТЕМИ НА СРЕЩАТА НА ВЪРХА НА ЕС ПРЕЗ ЮНИ И НА НЕФОРМАЛНАТА СРЕЩА НА ВЪНШНИТЕ МИНИСТРИ НА 27 И 28 МАЙ

Европейския съвет в Копенхаген. Според говорителя на Външното министерство, този критерий днес се състоял в следното – “Трябва да видим какво е отражението от разширяването върху институциите, върху общите политики и върху общественото мнение.”

Говорителят предположи, че с приближаването на 29 май ще има и “по-политически реакции” от страна на Париж. Той заключи: “Смятам, че за нас въпросът не е да се изпада в носталгия или в съжаление, а да се гледа право напред.”

По отношение за разширяването на ЕС, говорителят на Ке Д-Орсе казва: “Ние желаем започването на дебат, който да се провежда в следващите месеци, с който да покажем на общественото мнение (европейското), както и на страните-кандидатки, че бъдещите разширявания ще следват политически контролиран процес и ще бъдат съобразени с абсорбционния капацитет на ЕС, за да може чрез това да се подсигури техният успех.”

“През юни ще установим какво е настроението не само на Франция, но и на останалите ни партньори, по отношение на бъдещето на ЕС” – е формулировката на Ке Д-Орсе по отношение на предстоящата на 29 май годишнина от отрицателния референдум за конституцията на ЕС. “Това е един много комплексен, много политически въпрос, на който днес нямаме елементи на отговор” – казват още от ведомството на Дуст Блази. Преди няколко седмици сме внесли в Брюксел ред предложения за подобряване на общите дейности на ЕС, без да се променят съществуващите договори, подчертават от Външното министерство в Париж. “Повечето предложения са доста практични, включително във функционирането на институциите” – допълва говорителят, цитиран в прес-съобщението, и според него те можели “лесно да бъдат изпълнени на практика”.

Европейската конституция

Въпреки планове на Брюксел за подобряване функционирането на ЕС в рамките на сега действащите европейски договори и споразумения, “на Европа все пак ѝ е необходима Конституция” – каза председателят на ЕК Барозо по време на визита в Дания. Барозо поясни, че сега действащата правна уредба на ЕС “не ни дава достатъчно поле за действие” в областта на външната политика. Председателят на ЕК се обяви за по-прагматична система за гласуване. Австрийският канцлер Волфганг Шусел обяви амбициозен график пред “Файненшъл таймс” – да се вземе крайното решение за конституцията през 2007 или най-късно до началото на 2008, конституцията да бъде ратифицирана навреме, така че да влезе в сила през 2009 – едновременно със съставянето на новите Европарламент и Еврокомисия. Премиерът на Люксембург Жан-Клод Юнкер обаче предположи през “Зюддойче цайтунг”, че т.нар. “период на разсъждение” след отрицателните холандски и френски референдум ще продължи до 2009-2010 г. “най-рано”. Председателят на ЕК Барозо се надява да има споразумение за Евроконституцията до изтичане на мандата му, а чешкият президент Вацлав Клаус обяви в Талин, че “Ратификацията не е вероятната опция в Чешката република”. Белгия обяви, че според нея на “отделните страни не трябва вече да се позволява да блокират по този начин институционалните реформи”, визирайки Франция и Холандия. Сегашното състояние на вето върху преразглеждането на договора е “рецепта за неподвижност, което е неприемливо”, по думите на външния министър на Белгия пред АФП. “Бащата” на отхвърления от французите текст на Европейската конституция, Валери Жискар Д-Естен (също французин), призова междувременно пред “Файненшъл таймс” текстът на

ЕВРОПЕЙСКАТА КОНСТИТУЦИЯ И РАЗШИРЯВАНЕТО – ОСНОВНИ ТЕМИ НА СРЕЩАТА НА ВЪРХА НА ЕС ПРЕЗ ЮНИ И НА НЕФОРМАЛНАТА СРЕЩА НА ВЪНШНИТЕ МИНИСТРИ НА 27 И 28 МАЙ

конституционния договор да бъде ратифициран във Франция с нов референдум или чрез парламентарна процедура. По думите му, "Не Франция каза "не", а 55% от французите го направиха. Останалите 45% от френския народ каза "да". Желая да ни се даде втори шанс, нов шанс".

Доверието в европейските институции

Французинът Жерар Онеста от Зелената партия, заместник-председател на Европейския парламент, предлага гражданите на ЕС паралелно да обсъждат проектозаконите, които се гледат от евродепутатите – идеята за т.нар. "агори" (площадите за обществен дебат в древна Гърция) Европарламентът да провежда по пет-шест дебата годишно, на които да се канят по 300 европейски граждани, които да обсъждат "важните въпроси", избрани и предложени от лидерите на политическите групи в ЕП. Според Онеста, който възнамерява да направи предложението точно на 29 май – годишнината от отрицателния френски референдум за евроконституцията – "На тези допитвания гражданите на Франция и Холандия не казаха "не", те казаха "спрете" и ни помолиха да им позволим да участват в процеса на взимане на решенията за ЕС". EUobserver обаче коментира, че повечето евродепутати са настроени скептично към тази идея на френския зелен, най-малкото заради въпроса, кои да бъдат европейските граждани, които да бъдат канени на "агора". Проектът предвижда списъкът с граждани да бъде изготвян от председателите на парламентарните комисии в зависимост от тематиката на обсъжданите проектозаконали – да се канят представители на заинтересованите страни. Коментатори обаче са изразили скептицизъм пред EUobserver, че тази идея рискува никак да не подобри общественото доверие в европейските институции, в случай че участниците във всяка "агора" бъдат представители на лобистки групи и НПО в Брюксел... "Рискуваме идеята да се изроди в това, Брюксел да говори на самия Брюксел", казват експерти. Според британския евродепутат Ричард Корбет "може би си заслужава да се направи такъв опит, но в крайна сметка, ако евродепутатите си вършат добре работата, самите те трябва да са връзката между гражданите и институциите. Да слушат гражданите и да им говорят."